

Експертний висновок
Міністерства фінансів України до законопроекту
згідно зі статтею 27 Бюджетного кодексу України

1. Назва законопроекту

Проект Закону України «Про внесення змін до Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію» щодо економічного бронювання з метою підвищення спроможності держави та громадян підтримувати сили оборони під час воєнного стану», реєстр. № 11308 від 30.05.2024 (далі – проект Закону № 11308), поданий народним депутатом України Мазурашу Г. Г.

2. Завдання законопроекту

Проект Закону № 11308 розроблено з метою підвищення спроможності держави та громадян підтримувати сили оборони під час воєнного стану.

Проектом Закону № 11308 запропоновано бронювання військовозобов'язаних, які офіційно працевлаштовані або займаються підприємницькою діяльністю і які сплачують за місяць в бюджет податки не менше ніж розмір встановленої на поточний місяць в країні мінімальної заробітної плати.

3. Зауваження та пропозиції до проекту акта

Проектом Закону № 11308 передбачено, що *«4. Бронювання громадян військовозобов'язаного віку і стану, які офіційно працевлаштовані або займаються підприємницькою діяльністю і які сплачують за місяць в бюджет податків не менше, ніж розмір встановленої на поточний місяць в країні мінімальної заробітної плати, відбувається автоматично шляхом щомісячного інформування через засоби електронного зв'язку або в інший доступний спосіб, з підтвердженням сплати відповідних податків, органу, на який Кабінет Міністрів України покладає функцію збору і обробки відповідної інформації та передачі необхідних даних районному (міському) територіальному центрі комплектування та соціальної підтримки, на території відповідальності якого ці громадяни проживають та/або працюють».*

Водночас, Прикінцевими та перехідними положеннями законопроекту передбачено визначення Кабінетом Міністрів України органу, на який будуть покладені функції збору, обробки та передачі інформації відповідно до частини четвертої статті 25 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію».

Реалізація вказаних функцій визначеного органу може потребувати додаткових коштів державного бюджету, розрахунків щодо яких не надано.

З метою реалізації підпункту 2 пункту 1 проекту Закону № 11308, а саме процедури автоматичного бронювання, необхідно організувати та налагодити інформаційну взаємодію між суб'єктами інформаційної взаємодії.

Водночас відповідно до запропонованої редакції пункту 4:

1) не визначено суб'єктів, які будуть щомісяця інформувати орган, на який Кабінет Міністрів України покладає функцію збору і обробки відповідної інформації, *«через засоби електронного зв'язку або в інший доступний спосіб»;*

ДОКУМЕНТ СЕД Мінфін АСКОД

Сертифікат 3FAA9288358EC0030400000D72D2C003261BC00

Підписувач Ермоличев Роман Володимирович

Дійсний з 30.06.2023 15:15:12 по 30.06.2025 15:15:12

Міністерство фінансів України

28000-11-3/17956 від 12.06.2024

2) не визначено спосіб «підтвердження сплати відповідних податків» під час щомісячного інформування щодо *«громадян військовозобов'язаного віку і стану, які офіційно працевлаштовані або займаються підприємницькою діяльністю і які сплачують за місяць в бюджет податків не менше, ніж розмір встановленої на поточний місяць в країні мінімальної заробітної плати»*.

Водночас Державна податкова служба України, яка реалізує державну податкову політику, відповідно до чинного законодавства не може бути таким суб'єктом, оскільки не здійснює облік нарахування і сплати податку на доходи фізичних осіб та військового збору в розрізі офіційно працевлаштованих осіб.

Крім того, інформація з поданих платниками податку податкових розрахунків сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску (форма 1-ДФ) не підтверджує факт сплати податку на доходи фізичних осіб та військового збору.

Зокрема, відповідно до пункту 2 розділу II Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску, затвердженого наказом Міністерства фінансів України від 13 січня 2015 року № 4 «Про затвердження форми Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку (форма № 1ДФ) та Порядку заповнення та подання податковими агентами Податкового розрахунку сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь фізичних осіб, і сум утриманого з них податку» (у редакції наказу Міністерства фінансів України від 15 грудня 2020 року № 773), визначено, що податковий розрахунок сум доходу, нарахованого (сплаченого) на користь платників податків – фізичних осіб, і сум утриманого з них податку, а також сум нарахованого єдиного внеску подається незалежно від того, виплачує чи не виплачує доходи платникам податку податковий агент, та незалежно від того, чи виплачені платником єдиного внеску суми такого внеску фактично після їх нарахування до сплати протягом звітного періоду.

Також такий розрахунок подається окремо за кожний квартал (податковий період) протягом 40 календарних днів, що настають за останнім календарним днем звітного кварталу. Тому інформацію про суми доходу за перший місяць кварталу подають податкові агенти з часовою затримкою понад 3 місяці, другий місяць кварталу – понад 2 місяці та третій місяць кварталу – понад місяць відповідно.

Реалізація персоніфікованого підходу до бронювання громадянина (працівник або фізична особа – підприємець, у тому числі на спрощеній системі оподаткування) за рівнем сплачених податку на доходи фізичних осіб за ставкою 18 %, військового збору за ставкою 1,5 %, єдиного податку за ставками 3 або 5 % отриманого доходу – в загальній сумі не менше 8000 грн/міс., що дорівнює базі оподатковуваного доходу в сумі не менше 41 тис грн/міс., може призвести до посилення відчуття несправедливості в суспільстві та створення дискримінації щодо:

працівників та фізичних осіб – підприємців, у яких середня заробітна плата або оподатковуваний дохід менше 41 тис. грн/міс. (довідково: за даними Пенсійного фонду України, в березні 2024 року питома вага найманих працівників, у яких середня заробітна плата менше 41 тис. грн, становила 81,7 % від загальної кількості таких працівників 8,8 млн осіб);

платників єдиного податку I та II груп спрощеної системи оподаткування, обліку та звітності, для яких ставки єдиного податку, встановлені в підпунктах 1 та 2 пункту 293.1 статті 293 Кодексу, є фіксованими і не залежать від суми доходу: для I групи платників єдиного податку ставка не більше 10 % розміру прожиткового мінімуму (у 2024 році – 302,8 грн/міс.), для II групи – не більше 20 % розміру мінімальної заробітної плати (у 2024 році – 1420 грн/міс.);

створення ризиків для мобілізації, оскільки коло призваних військовозобов'язаних громадян звужиться.

Водночас, у пункті 4 не визначено перелік податків та зборів, сплачених платниками податків – фізичними особами та підприємцями, у тому числі які перебувають на спрощеній системі оподаткування.

Пунктом 2 Прикінцевих та перехідних положень законопроекту пропонується установити, що до визначення Кабінетом Міністрів України органу, на який будуть покладені функції збору, обробки та передачі інформації відповідно до частини четвертої статті 25 Закону України «Про мобілізаційну підготовку та мобілізацію», та порядку передбаченого інформування, підтвердження бронювання відповідно до цієї норми є наявність у громадян підтвердження сплати у поточному або попередньому місяці передбаченої суми податків.

Слід зазначити, що наказом Міністерства фінансів України 03 вересня 2018 року № 733 затверджено Порядок надання довідки про відсутність заборгованості з платежів, контроль за справлянням яких покладено на контролюючі органи. Водночас надання довідки про підтвердження сплати податків чинним законодавством не передбачено.

4. Оцінка впливу на показники бюджету

За інформацією суб'єкта законодавчої ініціативи, реалізація положень проєкт Закону № 11308 не потребуватиме додаткових витрат із державного та місцевих бюджетів.

Реалізація положень проєкту Закону № 11308 впливатиме на збільшення надходжень бюджету.

5. Пропозиції щодо розгляду законопроекту

Міністерство фінансів України проєкт Закону № 11308 не підтримує.

В. о. Міністра фінансів України

Роман ЄРМОЛИЧЕВ